C R N A G O R A
VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO
TUSPI.br. 14/26
Podgorica, 04.05. 2026. godine

Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore na osnovu člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list Crne Gore" br. 44/12 i 30/17), postupajući po zahtjevu Instituta Alternativa iz Podgorice od 21.04. 2026. godine, radi pristupa informaciji, donosi

RJEŠENJE

1. Usvaja se zahtjev Instituta Alternativa iz Podgorice u djelu kojim je tražen pristup informaciji:

-„ Izvještaj o radu Operativnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala";

2. Odbija se predmetni zahtjev kojim je tražen pristup informaciji:

-„ Zapisnici sa sjednica Operativnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala", kao neosnovan.

3.Pristup traženoj informaciji ostvariće se dostavljanjem informacije putem pošte na adresu ul.Jaglike Adžić br.13,8/30, Podgorica.

4. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Obrazloženje

Institut Alternativa iz Podgorice, podnio je Vrhovnom državnom tužilaštvu zahtjev za slobodan pristup informacijama od 21.04. 2026. godine, kojim je traženo da mu se omogući pristup :" izvještaju o radu i zapisnicima sa sjednica operativmnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala".

U postupku po zahtjevu, Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore utvrdilo je da posjeduje traženu informaciju, koja je opisana u stavu 1 dispozitiva rješenja, pa se dozvoljava pristup istoj, uz određena

ograničenja u smislu člana 14 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, koja se odnose na lične podatke. Stoga je zahtjev u tom djelu usvojen kao osnovan, u skladu sa članom 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

U odnosu na traženu informaciju opisanu u stavu 2 dispozitiva Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore, utvrdilo je da posjeduje traženu informaciju i da se u njoj nalaze podaci za koje je propisana mogućnost ograničenja pristupa članom 14 stav 1 tačka 3 alineja 3 i tačka 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Naime, članom 14 stav 1 tačka 3 alineja 3 i tačka 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama je propisano da se pristup informaciji može ograničiti ako je to u interesu prevencije istrage i gonjenja izvršilaca krivičnih djela, radi zaštite od objelodanjivanja podataka koji se odnose na sadržinu preduzetih radnji u predkrivičnom i krivičnom postupku i vršenja službene dužnosti, radi zaštite od objelodanjivanja podataka koji se odnose na planiranje inspekcijske kontrole i nadzora od strane organa vlasti, te konsultacije unutar i između organa vlasti, u vezi sa utvrđivanjem stavova, radi izrade službenih dokumenata i predlaganja rješenja nekog predmeta.

Sastanci Operativnog tima nisu javni i na tim sastancima rukovodilac i članovi operativnog tima između ostalog, preduzimaju aktivnosti u cilju bržeg i efikasnijeg procesuiranja slučajeva ekološkog kriminala i krivičnih djela povezanih sa ekološkim kriminalom, koordinacije aktivnosti i usklađivanje rada sa ostalim učesnicima u cilju suzbijanja ekološkog kriminala i krivičnih djela povezanih sa ekološkim kriminalom. Samim tim ukoliko se javnosti učine dostupnim podaci o predmetima koji su u fazi izviđaja, radnjama koje se preduzimaju ili aktivnostima koje Operativni tim ili određene instutucije čiji su predstavnici članovi Operativnog tima, imaju u planu da preduzimaju, mogle bi se isti ugroziti, što bi imalo i direktan uticaj na borbu protiv ekološkog kriminala. U konkretnom slučaju objelodanjivanje informacija sadržanih u zapisnicima bi izazvalo štetne posledice za rad Operativnog tima, koje bi bile veće od interesa javnosti da zna, zbog čega je zahtjev za slobodan pristup informacijama u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovan. Činjenica da je u prvom dijelu usvojen zahtjev i da su dostavljeni kvartalni izvještaji Operativnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala, ukazuje na

transparetnost u radu, u mjeri u kojoj je to moguće, a radi ostvarivanja zajedničkog cilja – procesuiranja učinilaca ovih krivičnih djela i zaštite životne sredine.

Pristup traženoj informaciji iz stava 1 dispozitiva ostvariće se dostavljanjem informacije putem pošte na adresu podnosioca zahtjeva adresu ul. Jaglike Adžić br.13,8/30 , 81000 Podgorica.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje, shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

SAVJETNIK

Velimir Vukašinović

Prilog: Informacija

KVARTALNI IZVJEŠTAJ ZA PERIOD 15.09.-15.12.2025. GODINE

Odlukom Vrhovnog državnog tužilaštva Tu broj 396/25 od 15.09.2025. godine, formiran je Operativni tim za borbu protiv ekološkog kriminala i krivičnih djela povezanih sa ekološkim kriminalom. U stavu 2 navedene odluke su taksativno navedeni zadaci operativnog tima, dok je u stavu 4 navedeno da će Operativni tim Vrhovnom državnom tužiocu podnositi kvartalne, kao i godišnji izvještaj o realizaciji zadataka i rada Operativnog tima.

Na prvoj sjednici Operativnog tima postavljen je zadatak u cilju realizacije borbe nelegalne eksploatacije šljunka, uklanjanje nelegalnih objekata sa područja nacionalnih parkova Crne Gore i nelegalnih plutajućih objekata na Skadarskom jezeru. U ovom pravcu sprovedene su konkretne radnje kako bi se ovi problem riješili, pa su pribavljeni izvještaji od institucija.

Operativni tim je od svih tužilaštava u Crnoj Gori tražio podatke o formiranim predmetima za krivična djela iz glave XXV Krivičnog zakonika Crne Gore, sve za 2025. godinu, pa je nakon analize dostavljenih podataka utvrđeno da su formirana 302 predmeta, kao i da postoji manji broj predmeta koji su prenijeti iz prethodnih godina. Analizom strukture predmeta po regijama, zaključeno je da je na sjeveru izražen problem šumske krađe i nelegalne gradnje, da je u centralnom predjelu izražen problem nelegalne eksploatacije šljunka, a na primorju isključivo nelegalna gradnja. O svemu su obaviješteni članovi Operativnog tima, sa kojim podacima su se u bitnom saglasili. Takođe, od članova je traženo dostavljanje podataka, što je i učinjeno.

Naime, građevinska inspekcija Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, sprovela je akciju pojačanog inspekcijskog nadzora na više lokacija na teritoriji Opštine Žabljak, kojom prilikom je donijeto 136 rješenja o zabrani građenja, pečaćenje tih objekata i podneseno je 136 krivičnih prijava. U izvještajnom period, donijeto je 11 rješenja o rušenju objekata, kojim izvršenjima se pristupalo sukcesivno.

Agencija za zaštitu životne sredine nije dostavila izvještaj o postupanju za Operativni tim, već je proslijedila izvještaj koji je sačinjen za internet platformu „čuvaj.me", a koji izvještaj se može koristiti za ove potrebe, jer se svakako odnosi na životnu sredinu. U izvještaju je navedeno da se problemi najčešće odnose na nelegalne deponije, odlaganje otpada, zagađenje vazduha i vode, eksploataciju šljunka, nelegalnu gradnju, sječu šume itd. Taksativno je naveden broj slučajeva po oblastima, a potom je to izraženo u procentima. Ukupan broj slučajeva koji su riješini je 107, dok je upućeni veći broj upita i urgencija vezano za zaprimljene slučajeve, od čega su aktivnosti imale za rezultat rješavanje oko polovine slučajeva.

JP Nacionalni parkovi Crne Gore je u izvještaju navelo da su u NP Lovćen procesuirane četiri nelegalne aktivnosti, u NP Durmitor 8 nelegalnih aktivnosti, NP Prokletije 13 nelegalnih aktivnosti, NP Biogradska gora 12 nelegalnih aktivnosti. Takođe je navedeno da je u NP Skadarsko jezero u toku cijele godine sačinjeno 220 zapisnika o izvršenoj kontroli u vezi nelegalne gradnje, 65 zapisnika u vezi nezakonitog ribolova i jedan zapisnik povodom nezakonite sječe. Svi podaci ukazuju na porast procesuiranja i evidentiranja nezakonitih aktivnosti u nacionalnim parkovima. I dalje je u toku uklanjanje nelegalnih plutajućih objekata na Skadarskom jezeru, pa će ti podaci biti naknadno evidentirani, kada se ta akcija završi.

Predstavnik Uprave za vode je u izvještaju pojasnio njihova postupanja, te za izvještajni period naveo da su sprovedeni hitni radovi u cilju zaštite od poplava, te da su oni izvedeni u Rožajama, Gusinju i Kolašinu. Dostavljen je izvještaj za duži period od

perioda koji je potreban za sačinjavanje ovog kvartalnog izvještaja, iz kojeg se zaključuje da je izvršeno više stotina inspekcijskih pregleda, te da su izdati prekršajni nalozi, novčane kazne i podnijete krivične prijave. Detalji za izvještajni period će biti naknadno precizno utvrđeni.

Iz izvještaja Direkcije za ekološku inspekciju proizilazi da je u periodu kvartalnog izvještaja izvršeno 372 inspekcijska pregleda, da je utvrđeno 135 nepravilnosti, te da je donijeto 107 rješenja. Podnijeto je 39 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i podnijeto je 8 krivičnih prijava. Što se tiče drugih aktivnosti, praćena je sanacija na Rikavačkom jezeru, sproveden je pojačan inspekcijski nadzor u odnosu na upravljanje otpadnim vodama, kao i pojača inspekcijski nadzor u vezi upravljanja medicinskim otpadom kod zdravstvenih ustanova. Takođe, izvršena je pojačana kontrola zone Nacionalnog parka Skadarsko jezero, po pitanju postavljanja plutajućih objekata, a ua saradnji sa drugim institucijama. Za dio su identifikovani vlasnici dijela objekata, pa su protiv njih podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnih postupaka, a za ostale je započeto postupanje kao prema nepoznatim subjektima nadzora.

Dakle, u prvom kvartalnom periodu od kada je formiran Operativni tim za borbu protiv ekološkog kriminala, uočeni su problemi prema kojima je neophodno posvetiti veću pažnju, a koji problemi se mogu u što skorijem periodu riješiti. Nakon obrade podataka koji su dobijeni od svih tužilaštava, kao što je i u uvodnom dijelu navedeno, utvrđeni su problemi po regijama u Crnoj Gori, pa je samim tim i usmjereno djelovanje institucija upravo u tim oblastima. Identifikovali smo probleme na terenu, koje je neophodno u narednom periodu postepeno rješavati, a što se prevashodno odnosi na rješavanje problema privremenog, a zatim i trajnog oduzimanja mehanizacije koja se koristi prilikom nelegalne eksploatacije šljunka, šumske krađe, te pojačanih aktivnosti u cilju uklanjanja nelegalno izgrađenih objekata. Dogovoreno je da se napravi i analiza drugih oblasti u kojima je moguće ostvariti dobre rezultate u kratkom i srednjem roku, pri čemu je potrebno istaći da je za određene oblasti važan i godišnji period kada se određene radnje mogu posebno suzbiti, imajući u vidu vremenske prilike, kao i društvenu situaciju. U narednom periodu, plan je da se Operativni tim sastaje jednom mjesečno, te da se u međuvremenu što više komunicira u cilju rješavanja konkretnih problema.

Takođe, potrebno je istaći da smo u ovom periodu održali sastanak sa predstavnicima Evropske kuće, na kojem su dobijeni značajni podaci u vezi percepcije u borbi protiv ekološkog kriminala, zatim održan sastanak sa predstavnicima privrednog društva „Zaštita prostora" d.o.o., a koji je održan u prostorijama Ministarstva prostornog planiranja, sve u cilju utvrđivanja načina adekvatne borbe protiv eksploatacije šljunka. Osim ovoga, održan je i sastanak sa ambasadorima Evropske unije Johanom Satlerom, na kojem je prisustvovala većina činilaca kampanje „Čuvaj da te čuva", na kojem su predstavljeni dosadašnji rezultati kampanje i predstavljeni dosadašnji rezultati rada u operativnom timu. Na kraju želim istaći i da sam kao rukovodilac operativnog tima gostovao na jutarnjem programu RTCG-a, na kojem je predstavljen Operativni tim, njegovim rad i problemi u borbi protiv ekološkog kriminala.

RUKOVODILAC OPERATIVNOG TIMA
Marko Mugoša

Drugi kvartalni izvještaj Operativnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala i krivičnih djela povezanih za ekološkim kriminalom

U prvom kvartalu 2026.godine formirani su predmeti protiv 118 lica zbog krivičnih djela iz oblasti ekološkog kriminala i krivičnih djela u vezi sa ekološkim kriminalom. U odnosu na 88 lica predmeti se nalaze u fazi izviđaja, u odnosu na 10 lica donijeta su rješenja o odbacivanju krivičnih prijava, podnijeti su optužni predlozi protiv 16 lica, dok su 4 predmeta ustupljena na nadležnost drugim tužilaštvima.

U navedenom periodu nije bilo finansijskih istraga, ali su oduzeti predmeti kao sredstva izvršenja krivičnog djela i to:

- ODT PG – 2 rovokopača i 1 kamion (308b)
- ODT Plav- građ.mašina „Liehber 902“, 60m3 rječnog nanosa – šljunka i 3 metalne mreže za prosijavanje (308b)
- ODT CT – čamac (326)

Iz ranijeg perioda u 2026.godinu prenijeti su predmeti protiv 199 fizičkih lica, 26 pravnih i 32 odgovorna lica. Riješeni su predmeti protiv 67 fizičkih lica i 5 pravnih i 6 odgovornih lica, dok se predmeti u odnosu na 132 fizička lica i 25 pravna i 30 odgovornih lica nalaze u fazi izviđaja. Takođe, u 2026.godinu prenijeto je 86 predmeta protiv nepoznatih izvršilaca od kojih je riješeno 6, kao i 2 KTR predmeta koja se nalaze u fazi izviđaja.

U višim državnim tužilaštvima nije bilo predmeta formiranih zbog krivičnih djela povezanih sa ekološkim kriminalom-

U Specijalnom državnom tužilaštvu formirana su 3 Kt predmeta:

- 1 predmet protiv više lica zbog krivičnih djela iz člana 307, 323 i 416 KZ CG - predmet u fazi izviđaja
- 1 predmet protiv više lica zbog krivičnih djela 416 i 303 KZ CG - predmet u fazi izviđaja;
- 1 predmet zbog eventualnih nezakonitosti prilikom sprovođenja tendera za izmještanje rijeke Ćehotine u Pljevljima. Prijava je dostavljena na nadležnost Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima dana 26.03.2026. godine.

Takođe u Specijalnom državnom tužilaštvu formirano je 6 KTR predmeta od kojih je 1 koji je formiran zbog eksploatacije kamena u fazi izviđaja, dok je 5 preostalih predmeta dostavljeno na nadležno postupanje osnovnim državnim tužilaštvima.

U nastavku ćemo istaći predmete za koje je javnost posebno zainteresovana zbog štete koja je izvršenjem određenih krivičnih djela pričinjena životnoj sredini:

1. „Crveni mulj“- predmet formiran u Osnovnom državnom tužilaštvu povodom prijava podnijetih protiv privrednog društva “W[redacted] k[redacted]” – postupak se nalazi u fazi izviđaja;

2. „Potkornjak“ – predmet formiran u Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima zbog krivičnih djela iz čl.304, 307 i 318 KZ CG. Postupak se nalazi u fazi izviđaja;
3. U Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima formiran je predmet protiv odgovornih lica u „T[redacted]“ Pljevlja i „E[redacted]“, zbog krivičnih djela falsifikovanje službene isprave iz čl.414 KZ CG, protivpravna izgradnja, stavljanje u pogon i rad objekata i postrojenja koji zagađuju životnu sredinu iz čl.305 KZ CG i krivičnog djela zloupotreba položaja u privrednom poslovanju iz čl.272 KZ CG. U izvještajnom periodu, po zahtjevu za prikupljanje potrebnih obavještenja, Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima je dostavljena tražena dokumentacija i prikupljena su obavještenja od strane jednog lica. Postupak se nalazi u fazi izviđaja.
4. „Kotlarnica“ – predmet formiran u Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima protiv dva lica i to: protiv jednog lica zbog krivičnih djela zloupotreba službenog položaja iz čl.416 KZ CG, zagađenje životne sredine iz čl.303 KZ CG, nepreduzimanje mjera zaštite životne sredine iz čl.304 KZ CG, protivpravna izgradnja, stavljanje u pogon i rad objekata i postrojenja koji zagađuju životnu sredinu iz čl.305 KZ CG, oštećenje životne sredine iz čl.307 KZ CG i krivičnog djela izazivanje opšte opasnosti iz čl.327 KZ CG i protiv drugog lica zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl.416 KZ CG. Jedno lice je saslušano u svojstvu osumnjičenog, dok je u odnosu na jedno lice Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici upućena zamolnica za saslušanje u svojstvu osumnjičenog. Postupak je u fazi izviđaja;
5. „B[redacted]“ i „B[redacted]C[redacted]“ - U Osnovnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju formirana su dva predmeta protiv dva pravna i dva odgovorna lica u tim pravnim licima, zbog krivičnog djela prenošenje zaraznih bolesti kod životinja i biljaka iz čl.318 KZ CG. Postupak je u fazi izviđaja;
6. DOO „C[redacted]“ Podgorica – U Osnovnom državnom tužilaštvu u Herceg Novom formiran je predmet protiv jednog odgovornog i jednog pravnog lica, zbog krivičnog djela iz čl.326a KZ CG. Rješenjem Osnovnog suda u Herceg Novom jednom licu je određen pritvor i izdata je naredba za vještačenje vještaku geodetske struke. Postupak se nalazi u fazi izviđaja.

Rukovodilac Operativnog tima, zajedno sa članovima operativnog tima- predstavnicima Državnog tužilaštva, održava redovnu komunikaciju radi koordinisanja aktivnosti i prevazilaženja problema na koje se nailazi u radu kako sa državnim tužilaštvima u čijoj su nadležnosti krivična djela iz oblasti ekološkog kriminala, tako i sa drugim institucijama, koje su ključne za ostvarivanje konkretnih rezultata u oblasti zaštite životne sredine.

U januaru 2026.godine rukovodilac operativnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala, Marko Mugoša, uputio je inicijativu Ministarstvu unutrašnjih poslova za zaključivanje Sporazuma izmedju MUP-a I DOO “Zaštita prostora ” u cilju privremenog oduzimanja mehanizacije i njenog skladištenja, jer navedeno privredno društvo može preduzimati potrebne radnje po nalogu službenika Uprave policije, a zaključivanje navedenog sporazuma je od velikog značaja za borbu protiv eksploatacije šljunka, jer bi se na taj način riješio problem sladistenja mehanizacije i sprečavanja eventualne ponovne upotrebe u cilju izvršenja krivičnog djela.
Takođe, 12.marta 2026.godine u prostorijama Regionalnog vodovoda održan je sastanak sa predstavnicima ključnih institucija u borbi protiv eksploatacije šljunka, između ostalih – Uprave policije, Uprave za vode, Regionalnog vodovoda. Sastanku su prisustvovali i

predstavnici Evropske delegacije i ekološki aktivista Vuk Vujisić. Kao predstavnici tužilaštva sastanku su prisustvovali rukovodilac OT-Marko Mugoša i član OT-a Andrijana Vujošević. Na sastanku su dogovoreni konkretni koraci koje je potrebno preduzeti i čiji se rezultati u oblasti eksploatacije šljunka očekuju u narednom periodu.

Članovi Operativnog tima Andrijana Vujošević i Danilo Mrdak, bili su u dvodnevnu studijsku posjetu Savjetu Evrope u Strazburu 22-22.januara 2026.godine. Događaj je organizovan u okviru regionalnog projekta „Ljudska prava i održiva životna sredina u Jugoistočnoj Evropi“, a učesnici su imali priliku da se upoznaju sa ulogom Savjeta Evrope u unapređenju zakonodavnih i institucionalnih okvira u oblasti zaštite životne sredine i da prisustvuju suđenju u Evropskom sudu za ljudska prava. U okviru programa predstavljena je Konvencija o zaštiti životne sredine kroz krivično pravo, kao i mandat i metode rada Komesara za ljudska prava Savjeta Evrope, uz naglasak na primjenu standarda ljudskih prava u suočavanju sa savremenim ekološkim izazovima. Predstavnici Državnog tužilaštva, koji su istovremeno članovi Operativnog tima za borbu protiv ekološkog kriminala, razmijenili su iskustva i dobre prakse sa kolegama iz zemalja regiona, što će doprinijeti daljem razvoju pravnih rješenja koja osiguravaju efikasnu zaštitu ljudskih prava i životne sredine.

RUKOVODILAC OPERATIVNOG TIMA
Marko Mugoša

